

Lectio Divina segédanyag

Évközi 27. vasárnap

B év - Mk 10, 2-16

Szentmise evangéliumi szakaszaihoz

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geizselhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Rácz Dávid

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka, Rácz Édua Anna

Szerkesztő

Rácz Édua Anna

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Szabóné Nagy Katalin

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Mohay Réka

Lektorai szolgálatot teljesítették:

Nyúl Viktor –teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Jézus tanítja, hogy a házasság felbonthatatlan.

Abban az időben:

A farizeusok odamentek Jézushoz és megkérdezték: „Szabad-e a férjnek elbocsátania a feleségét?” Próbára akarták ugyanis tenni.

Ő azonban kérdéssel válaszolt: „Mit parancsolt nektek Mózes?”

Azt felelték: „Mózes megengedte, hogy válólevelet írjunk és elváljunk.”

Jézus folytatta: „A ti szívetek keménysége miatt írta nektek ezt a parancsot. Isten azonban a teremtés kezdetén férfit és nőt alkotott. Az ember ezért elhagyja apját, anyját, a feleségéhez csatlakozik, és ketten egy test lesznek. Ettől kezdve többé már nem két test, hanem csak egy. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember ne válassa szét.”

Otthon tanítványai ismét megkérdezték őt ezzel kapcsolatban. Ezt válaszolta: „Aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el ellene. Ha pedig a feleség hagyja el férjét, és máshoz megy, házasságot tör.”

Kisgyermeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk a kezét. A tanítványok azonban elutasították őket. Amikor Jézus meglátta ezt, megharagudott, és ezt mondta nekik: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony, mondom nektek: Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy gyermek, nem megy be oda.” Azután ölébe vette a gyermekeket, és kezét rájuk téve megáldotta őket.

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

Mk 10,2-16

2 καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν.

És odajöve farizeusok próbára téve őt megkérdezték őt, hogy szabad-e a férfinak elbocsátania az asszonyt.

3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς;

Ő pedig válaszolva mondta nekik: „Mit parancsolt meg nektek Mózes?”

4 οἱ δὲ εἶπαν, Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι.

Ők pedig mondták: „Mózes megengedte a házassági elbocsátó okirat írását, és az elbocsátást.”

5 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην.

Jézus pedig mondta nekik: „A keményszívűségeteknek megfelelően írta nektek ezt a parancsot.

6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς·

A teremtés kezdetétől pedig férfinek és nőnek teremtette őket:

7 ἕνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα {καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ},

Emiatt el fogja hagyni az ember az apját, és az anyját, és szilárdan ragaszkodni fog a feleségéhez.

8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ.

És a kettő egy testté lesz: úgyhogy már nem kettő, hanem egy test.

9 ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

Amit tehát az Isten összekötött, ember ne válassa szét.”

10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν.

És otthon a tanítványok ismét megkérdezték őt erről.

11 καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν·

És mondja nekik: „Aki elbocsátja a feleségét, és mást vesz el feleségül, házasságot tör vele.

12 καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον μοιχᾶται.
És ha ő bocsátja el a férjét, és máshoz megy férjhez, házasságot tör.”

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἄψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς.

És gyermekeket hoztak oda hozzá, hogy érintse meg őket, de a tanítványok leszidták őket.

14 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἔφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

Látva pedig Jézus, bosszankodott, és mondta nekik: „Hagyjátok a gyermekeket hozzám jönni, ne gátoljátok meg őket, ugyanis ilyeneké az Isten királysága.”

15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

Bizony mondom nektek, aki nem fogadja be az Isten királyságát, mint egy gyermek, az nem megy be oda.

16 καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά.

És átölelve megáldotta őket, kezét rájuk téve.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²Et accedentes pharisaei interrogabant eum, si licet viro uxorem dimittere, tentantes eum.

²A farizeusok is odamentek és megkérdezték: „El szabad a férjnek bocsátania a feleségét?” Próbára akarták ugyanis tenni.

²A farizeusok odajárultak hozzá, s hogy próbára tegyék, megkérdezték tőle: »Szabad-e a férfinak elbocsátania a feleségét?«

²Akkor a farizeusok ezzel a kérdéssel léptek hozzá: „Szabad-e a férfinak elbocsátania a feleségét?” Próbára akarták ugyanis tenni.

²És a farizeusok hozzámenvén megkérdezték tőle, ha szabad-e férjnek feleségét elbocsátania, kísértvén őt.

²Ekkor farizeusok jöttek, és megkérdezték, szabad-e egy férfinak elbocsátania a feleségét. Ezzel akarták próbára tenni.

³At ille respondens dixit eis: “ Quid vobis praecepit Moyses? ”.

³De ő kérdéssel válaszolt: „Mit parancsolt nektek Mózes?”

³Ő így felelt nekik: »Mit parancsolt nektek Mózes?«

³Ő azonban megkérdezte: „Mózes mit parancsolt nektek?”

³Ő pedig felelvén, monda nekik: Mit parancsolt nektek Mózes?

³Így válaszolt nekik:

– Mit parancsolt nektek Mózes? Azok azt mondták:

⁴Qui dixerunt: “ Moyses permisit libellum repudii scribere et dimittere ”.

⁴„Mózes megengedte, hogy válólevelet írva elküldjük az asszonyt” – felelték.

⁴Erre azt mondták: »Mózes megengedte, hogy válólevelet írjunk és elbocsássuk«. (MTörv 24,1)

⁴„Mózes megengedte a válólevéllel történő elbocsátást”, válaszolták.

⁴Ők pedig mondanak: Mózes megengedte, hogy válólevelet írjunk, és elváljunk.

– ⁴Mózes megengedte a válólevél írását és az elbocsátást – mondták.

⁵Iesus autem ait eis: “ Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praeceptum istud.

⁵Jézus folytatta: „Szívetek keménysége miatt írta ezt a parancsot.

⁵Erre Jézus azt válaszolta nekik: »A ti keményszívűségetek miatt írta nektek e parancsot.

⁵Jézus erre kijelentette: „Mózes keményszívűségetek miatt adta ezt az engedményt.

⁵És Jézus felelvén, monda nekik: A ti szívetek keménysége miatt írta néktek ezt a parancsolatot;

⁵Jézus erre így szólt hozzájuk:

– Szívetek keménysége miatt írta nektek ezt a parancsolatot.

⁶Ab initio autem creaturae masculum et feminam fecit eos.

⁶De Isten a teremtés kezdetén férfit és nőt alkotott.

⁶A teremtés kezdetén azonban Isten férfivá és nővé alkotta őket. (Ter 1,27)

⁶Kezdetben, a teremtéskor Isten férfinak és nőnek teremtette őket.

⁶De a teremtés kezdete óta férfiúvá és asszonnyá teremté őket az Isten.

⁶Viszont a teremtés kezdete óta az embert *férfivá és nővé teremtette* Isten.

⁷Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem et adhaerebit ad uxorem suam,

⁷Az ember ezért elhagyja apját, anyját, a feleségéhez ragaszkodik,

⁷Ezért az ember elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik,

⁷Az ember ezért elhagyja atyját és anyját, feleségéhez csatlakozik s a kettő egy test lesz.

⁷Annakokáért elhagyja az ember az ő atyját és anyját; és ragaszkodik a feleségéhez,

⁷Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, [és ragaszkodik feleségéhez]

⁸et erunt duo in carne una; itaque iam non sunt duo sed una caro.

⁸és ketten egy test lesznek. Ettől kezdve többé már nem két test, hanem csak egy.

⁸és a kettő egy testté lesz. Így már nem ketten vannak, hanem egy test. (Ter 2,24)

⁸Úgyhogy már nem ketten vannak, hanem csak egy test.

⁸És lesznek ketten egy testté! Azért többé nem két, hanem egy test.

⁸és lesznek ketten egy testté, úgyhogy ők többé már nem két test, hanem egy.

⁹Quod ergo Deus coniunxit, homo non separet ”.

⁹Amit tehát Isten összekötött, azt ember ne válassza szét.”

⁹Amit tehát Isten egybekötött, azt ember szét ne válassza!«

⁹Amit tehát Isten egybekötött, ember szét ne válassza.”

⁹Annakokáért a mit az Isten egybe szerkesztett, ember el ne válassza.

⁹Amit tehát Isten egybekötött, azt ember ne válassza szét!

¹⁰Et domo iterum discipuli de hoc interrogabant eum.

¹⁰Otthon tanítványai ismét efelől kérdezgették.

¹⁰Odahaza a tanítványai ismét megkérdezték őt erről a dologról.

¹⁰Otthon tanítványai ismét érdeklődtek e dolog felől.

¹⁰És odahaza az ő tanítványai ismét megkérdezték őt e dolog felől.

¹⁰Otthon ismét megkérdezték erről a tanítványai.

¹¹Et dicit illis: “ Quicumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit, adulterium committit in eam;

¹¹Ezt válaszolta: „Aki elküldi feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el ellene.

¹¹Azt felelte nekik: »Aki elbocsátja a feleségét és másikat vesz, házasságtöréssel vét ellene.

¹¹Ő megmagyarázta nekik: „Aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságtöréssel vét ellene.

¹¹Ő pedig monda nekik: A ki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el az ellen.

¹¹Ezt mondta nekik:

– Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el feleségül, az házasságtörést követ el ellene;

¹²et si ipsa dimiserit virum suum et alii nupserit, moechatur ”.

¹²Ha pedig a feleség hagyja el férjét és máshoz megy, házasságot tör.”

¹²És ha az asszony elhagyja férjét és máshoz megy, házasságot tör.«

¹²Ha pedig a nő hagyja el férjét és máshoz megy, szintén házasságtörést követ el.”

¹²Ha pedig a feleség hagyja el a férjét és mással kel egybe, házasságtörést követ el.

¹²és ha az asszony bocsátja el férjét, és máshoz megy férjhez, szintén házasságtörést követ el.

¹³Et offerebant illi parvulos, ut tangeret illos; discipuli autem comminabantur eis.

¹³Kisgyerekeket hoztak hozzá, hogy érintse meg őket. De a tanítványok elutasították őket.

¹³Ekkor kisgyerekeket vittek hozzá, hogy érintse meg őket; de a tanítványok elkergették azokat, akik hozták őket.

¹³Akkor gyermekeket hoztak hozzá, hogy rájuk tegye a kezét. De a tanítványok elutasították őket.

¹³Ekkor gyermekeket hozának hozzá, hogy illesse meg őket; a tanítványok pedig feddik vala azokat, a kik hozák.

¹³Ekkor kisgyerekeket vittek hozzá, hogy érintse meg őket, a tanítványok azonban rájuk szóltak.

¹⁴At videns Iesus, indigne tulit et ait illis: “ Sinite parvulos venire ad me. Ne prohibueritis eos; talium est enim regnum Dei.

¹⁴Amikor Jézus észrevette, helytelenítette. „Hagyjátok – mondta –, hadd jöjjenek hozzám a kicsinyek, ne akadályozzátok őket, hisz ilyeneké az Isten országa.

¹⁴Ezt látva Jézus haragra gerjedt, és azt mondta nekik: »Engedjétek hozzám jönni a kisgyerekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.

¹⁴Amikor Jézus ezt látta, megneheztelt rájuk és így szólt: „Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a gyermekek és ne tartsátok vissza őket, mert ilyeneké az Isten országa.

¹⁴Jézus pedig ezt látván, haragra gerjede és monda nekik: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket és ne tiltsátok el őket; mert ilyeneké az Istennek országa.

¹⁴Amikor ezt Jézus észrevette, haragra lobbant, és így szólt hozzájuk: – Engedjétek hozzám jönni a kisgyerekeket, és ne tiltsátok el tőlem őket, mert ilyeneké Isten országa!

¹⁵Amen dico vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud ”.

¹⁵Bizony mondom nektek, aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy gyermek, nem jut be oda.”

¹⁵Bizony, mondom nektek: aki nem fogadja Isten országát úgy, mint a kisgyermek, nem megy be oda.«

¹⁵Bizony mondom nektek, aki az Isten országát nem úgy fogadja, mint a gyermek, nem megy be oda.”

¹⁵Bizony mondom nektek: A ki nem úgy fogadja az Isten országát, mint gyermek, semmiképpen sem megy be abba.

¹⁵Bizony, mondom nektek: aki nem úgy fogadja Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképp sem megy be oda.

¹⁶Et complexans eos benedicebat imponens manus super illos.

¹⁶Azután megölelte, és kezét rájuk téve megáldotta őket.

¹⁶Azután karjaiba vette őket, rájuk tette a kezét, és megáldotta őket.

¹⁶Azután ölébe vette őket és rájuk téve kezét megáldotta őket.

¹⁶Aztán ölébe vevé azokat, és kezét rájuk vetvén, megáldá őket.

¹⁶Ekkor átölelte és kezét rájuk téve megáldotta őket.

1.1.3. Szöveg behatárolása

Az epizódot az evangélista Jézusnak és tanítványainak a Jeruzsálem felé vezető útja során írja le (Mk 10,1-). A tömegtől körülveve a farizeusok kérdésére válaszol, illetve ezt követően egy házban tanít a házasság felbonthatatlanságáról (Mk 10,2-12). Ehhez szorosan kapcsolódik a gyermekekkel való találkozása, hiszen ugyanabba a házba hozzák őket. A házasság és a kisdetek kapcsán a családról tanít a Mester. Így e két epizód szorosan összefügg egymással, érdemes együtt szemlélni őket (Mk 10,2-16).

1.1.4. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

9,36 "Aztán odahívott egy gyermeket, közéjük állította, majd ölébe vette, s folytatta"

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 5,31-32 "Ezt is előírták: Aki elbocsátja feleségét, adjon neki válólevelet. Én pedig azt mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét – hacsak nem parázناسága miatt –, okot ad neki a házasságtörésre. S aki elbocsátottat vesz feleségül, házasságot tör."

Mt 18,3 "s azt mondta: „Bizony mondom nektek, ha nem változtok meg, s nem lesztek olyanok, mint a gyerekek, nem mentek be a mennyek országába."

Mt 19,3-9 "Akkor odamentek hozzá a farizeusok, hogy próbára tegyék. Ezt kérdezték: „El szabad a férfinak bármilyen okból bocsátania a feleségét?" Így felelt: „Nem olvastátok, hogy a Teremtő kezdetben férfinak és nőnek teremtette őket, és azt mondta: Ezért a férfi elhagyja apját, anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és egy test lesz a kettő? Most már többé nem két test, hanem csak egy. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember ne válassa szét." De azok mondták: „Miért adta akkor Mózes azt a parancsot, hogy elbocsátáskor adjunk válólevelet?" „Mózes szívetek keménységére való tekintettel engedte meg nektek, hogy elbocsátásotok feleségeket – felelte –, de kezdetben nem így volt. Mondom nektek: aki elbocsátja feleségét – hacsak nem parázناسága miatt –, és mást vesz el, házasságot tör. Aki elbocsátott nőt vesz el, szintén házasságot tör."

Mt 19,13-15 "Akkor gyermekeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk a kezét és imádkozzék fölöttük. A tanítványok elutasították őket. Jézus azonban így szólt: „Hagyjátok csak a gyermekeket, ne akadályozzátok meg őket, hadd jöjjenek hozzám, hisz ilyeneké a mennyek országa!" Azzal rájuk tette kezét, s elment onnét."

Lk 9,47 "Jézus szívük gondolatainak láttán odahívott egy gyereket, maga mellé állította"

Lk 16,18 "Aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságot tör, és az is házasságot tör, aki férjétől elbocsátott asszonyt vesz el."

Lk 18,15-17 "Gyerekeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk a kezét. Amikor a tanítványok észrevették, elutasították őket. Jézus azonban odahívta őket. „Hagyjátok – mondta –, hadd jöjjenek hozzám a kicsinyek, ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony mondom nektek, hogy aki Isten országát nem úgy fogadja, mint a gyermek, az nem jut be oda.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 1,27 "Isten megteremtette az embert, saját képmására, az Isten képmására teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket."

Ter 2,24 "Ezért a férfi elhagyja apját és anyját és feleségéhez ragaszkodik, s a kettő egy test lesz."

Ter 5,2 "Férfinak és nőnek teremtette őket, megáldotta, s azon a napon, amelyen alkotta, embernek nevezte őket."

MTörv 24,1.3 "Tegyük föl, hogy valaki feleséget vesz, együtt hál vele, de aztán nem talál tetszésre nála az asszony, mert valami taszítót fedez föl rajta. Válólevelet ír hát neki, kezébe adja, és elbocsátja házából." "A másik ember azonban szintén elfordul tőle, válólevelet ír, kezébe adja, s elküldi házából. (Vagy meghal az a második ember, aki feleségül vette.)"

1Kor 6,16 "Isten mentsen! Nem tudjátok, hogy aki tisztátalannal egyesül, az egy testté lesz vele? Az Írásban ugyanis ez áll: Ketten egy testté lesznek."

1Kor 7,10-11 "A házasoknak meg nem én parancsolom, hanem az Úr: A feleség ne hagyja el férjét. Ha mégis elhagyná, maradjon férj nélkül, vagy béküljön ki férjével. A férfi se bocsássa el feleségét."

1Kor 7,13 “S ha valamelyik asszonynak hitetlen férje van, és az szívesen marad veled, ne hagyja el férjét.”

Ef 5,31 “Ezért az ember elhagyja apját, anyját, feleségével tart, és a kettő egy test lesz.”

1.1.5. Szószerinti üzenet

- Márk Jézus lelkületéről feltárja, hogy tud bosszankodni is, ha igazságtalanságot tapasztal (Mk 10,14). Illetve mutatja, hogy a Mester hangsúlyozva a Teremtő eredeti szándékát, leleményesen és bátran megfelel a farizeusok kérdésére (Mk 10,3-9).
- Márk nyomatékosítja, hogy az Úr gyengéden fordul a kicsinyek felé: átöleli és megáldja azokat, akiket abban a korban sokan elutasítottak (Mk 10,16).
- Továbbá hangsúlyozza az evangélista a házasság felbonthatatlanságát, és a gyermekek szerepét is, vagyis a férfi és a nő házasságán alapuló család fontosságát (Mk 10,5-9.11-16).
- Végül pedig rámutat arra a gyermeki bizalomra és nyitottságra is, ahogy az embernek viszonyulnia kell Isten felé, hogy részese lehessen Isten országának (Mk 10,15).

1.1.6. Kulcsszavak rövid elemzése

σκληροκαρδία (szklérokárdiá) (Mk 10,5): 'keményszívűség, konokság'

Az ószövetségi Szentírásban a „keményszívűség” azt a konok magatartást jelöli, amikor az ember nem akar a prófétára, illetve Istenre hallgatni, s aszerint cselekedni (Ez 3,7). Ennek következménye, hogy, aki így tesz, az nem talál rá az igazi boldogságra (Péld 17,20), illetve nem jut be az ígéret földjére (Sir 16,10). Ezért bátorít Mózes és Jeremiás is arra, hogy „metéljék körül” a keményszívűségüket” a hallgatóik (MTörv 10,16; Jer 4,4), vagyis figyeljenek oda az Úr szavára, és aszerint formálják életüket.

Az Újszövetségben ez a kifejezés a házassági elbocsátó dokumentum összefüggésében kerül elő, aminek kapcsán Jézus azt mondja, hogy az emberek keményszívűsége miatt engedte meg a házastárs elbocsátásának a lehetőségét Mózes (MTörv 24,1-4), de ez nincs egységben a Teremtő eredeti szándékával (Mt 19,8; Mk 10,5). Vagyis a Mester arra ösztönzi a jelenlévőket ezzel, hogy térjenek vissza Isten kezdeti tervéhez: „metéljék körül” az engedetlenségtől és az önzéstől megkérgesedett szívüket, s hallgassanak az Úr Szavára (vö. Zsid 3,7-8), és annak fényében döntsenek, és cselekedjenek, hiszen a szív a döntés központja, s „székhelye”.

ἐναγκαλισάμενος (enánkáliszámenosz) (Mk 10,16): 'átölelve'

Ez a szó csak a Márk-evangéliumban fordul elő az Újszövetségben, s mindkét alkalommal Jézus és a kisgyermek kapcsán (Mk 9,36; 10,16). Isten gyengédségét fejezi ki: az Isten Fia megérinti, átkarolja a legkisebbeket, jelezve ezzel azt, hogy Ő közel kíván lenni mindenkihez, különösen a leggyengébbekhez. Szemlélendő és ünneplendő misztérium ez: Isten átöleli az embert, és karját oltalmazón fölötté tartja: „Minden oldalról körülveszel engem, és fölötted tartod kezedet. Oly nagy, oly csodálatos nekem ez a tudás: ésszel föl sem érhetem” (Zsolt 139/138/, 5-6). Ez a titok arra hív, hogy az ember is forduljon ezzel a gyengédséggel embertársa felé.

κατευλόγει (káteulogej) (Mk 10,16): 'megáldotta, áldást mondott'

Ez a kifejezés csak itt található meg az újszövetségi Szentírásban, ami által még hangsúlyosabbá válik ez az ige hely (Mk 10,16). Jézus megáldja a gyermekeket, akiket átölel.

Érdekes kapcsolatot mutat ezzel a perikópával, az az ószövetségi epizód, amikor Tóbit – ugyanezzel a szóval- megáldja fiának: Tóbiásnak ifjú feleségét: Sárát: „*áldást mondott rá ezekkel a szavakkal: 'Isten hozott, leányom! Legyen áldott a te Istened, aki hozzánk vezetett téged, leányom! Lépj be a te otthonodba egészségben, áldással és örömmel, jöjj leányom!'*” (Tób 11,17). Vagyis a feleség áldás a férj számára, s a férfi ezért sem bocsáthatja el feleségét (vö. Mk 10,11-12). Hasonlóan a gyermek is Isten ajándéka és áldása, akit a szülőknek mindig ennek fényében kell fogadniuk, és elfogadniuk.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

Krisztus Urunk, amikor a házasságról beszél, szintén nem a Törvény eltörlésén fáradozik, hanem annak megújításán. Amikor azt feleli: „A ti szívetek keménysége miatt írta nektek e parancsot. A teremtés kezdetén azonban Isten férfivá és nővé alkotta őket. Ezért az ember elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy testté lesz.” Az eredeti rendeltetését adja a házasságnak, amely magától az Atyától származik. Az eredeti, hogy a férjnek és feleségnek egymáshoz hűségeseknek kell lenni, egymás mellett kitartani. Ha a férfi, elvehetne elbocsátott asszonyt vagy járhatna másik asszonyhoz, akkor a Teremtés könyvében Éva mellett még más nőkről is olvashatnánk, de ott egy férfi van és egy nő, akik egy testté lesznek. Az Úr Jézus pedig azt is megmutatja, hogy mindez Istentől származik. Nem azt mondja, hogy ne hagyd ott, ne válj el tőle, hanem: „Amit tehát Isten egybekötött, azt ember szét ne válassza!” Ebben születik meg szintén az Úrtól rendelt egység: „Ezért az ember elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy testté lesz. Így már nem ketten vannak, hanem egy test.” Mi következik mindezekből? Aki megtöri a házasságot, kettő dolog ellen vét: az Isten törvénye ellen, aki maga adta meg ennek felbonthatatlanságát, ugyanakkor a természet ellen is, hiszen az előbbiből kifolyólag a kettő már egy test.

Vö.: *Aranyszájú Szent János püspök, Kommentár Máté evangéliumához, 62, 4 (Crisostomo Giovanni, Comment. in Matth., 62, 4)*

Más szóval, ha nincs bennetek ártatlanság és belső tisztaság, mint a gyermekekben, nem tudtok bemenni a mennyek országába. Parancsba kaptuk tehát, hogy úgy fogadjuk be Isten országát, vagyis az evangélium tanítását, mint a kisgyermek, mert a gyerekek nem mondanak ellen a tanítójuknak, aki oktatja őket, nem is szegeznek szembe vele önálló okfejtést vagy gondolatmenetet, hanem bizalommal elfogadják, amit tanítanak nekik, és tisztelettel engedelmeskednek tanítóiknak. Nekünk is így kell befogadnunk az Úr szavait, egyszerű engedelmességgel, ellenszegülés nélkül.

(Beda Venerabilis)

2.2. Tanítóhivatali vonal

Katolikus Egyház Katekizmusa

A házastársi hűség

I. A házasság Isten tervében

1602. A Szentírás a férfi és a nő Isten képére történt teremtésével kezdődik (vö. Ter 1,26-27) és a „Bárány menyegzőjének” látomásával (Jel 19,9) fejeződik be. A Szentírás az elsőtől az utolsó lapjáig beszél a házasságról és annak misztériumáról, alapításáról és értelméről, melyet Isten adott neki, eredetéről és céljáról, különböző megvalósulási formáiról az üdvösség történetében, a bűnből származó nehézségeiről és megújításáról „az Úrban” (1Kor 7,39), Krisztus és az Egyház új szövetségében. (Vö. Ef 5,31-32)

A HÁZASSÁG A TEREMTÉS RENDJÉBEN

1603. „A házastársi szeretet és élet bensőséges közösségét a Teremtő alapította és vette körül törvényeivel (...). Maga (...) Isten a házasság szerzője.” (GS 48.) A házasságra szóló meghívás már a férfi és a nő természetében adva van, ahogyan ezek a Teremtő kezéből kikerültek. A házasság nem pusztán emberi intézmény, jóllehet a századok folyamán a különböző kultúrák, társadalmi struktúrák és szellemiségek szerint számtalan változáson ment keresztül. E változások nem tudták feledtetni a maradandó és általános vonásokat. Ennek az intézménynek a méltósága ugyan nem azonos fényességgel ragyog mindenütt (GS 47.), de minden kultúrában él a házastársi egység értéke iránti érzék. „A személy, valamint az emberi és a keresztény közösség üdvössége szorosan összefügg a házastársi és családi közösség jó állapotával.” (GS 47.)

1604. Isten, aki az embert szeretetből teremtette, meg is hívta a szeretetre, ami minden egyes ember veleszületett, alapvető hivatása. Az ember Isten képmására lett

teremtve (vö. Ter 1,27), aki maga „a szeretet” (1Jn 4,8.16). Mivel Isten férfinak és nőnek teremtette az embert, kölcsönös szeretetük annak az abszolút és fogyatkozhatatlan szeretetnek a képe, mellyel Isten az embert szereti. Ez a szeretet a Teremtő szemében jó, sőt nagyon jó. (Vö. Ter 1,31) Ez a szeretet, melyet Isten megáldott, arra van rendelve, hogy termékeny legyen, s hogy a teremtés őrzésének közös művében valósuljon meg: „Isten megáldotta őket, és mondta nekik: »Legyetek termékenyek, sokasodjatok, töltsétek be a földet, és vessétek uralmatok alá«” (Ter 1,28).

1605. A Szentírás elmondja, hogy a férfi és a nő egymásnak van teremtve: „Nem jó az embernek egyedül lennie” (Ter 2,18). A nő „hús az ő húsából” (vö. Ter 2,23), azaz a férfival egyenrangú, egészen közel áll hozzá, Isten segítségül adta mellé (vö. Ter 2,18.20), így képviseli Istent, aki a mi segítségünk (vö. Zsolt 121,2). „Ezért a férfi elhagyja atyját és anyját, feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy test lesz” (Ter 2,24). Maga az Úr mutatta meg, hogy ez kettőjük életének fogyatkozhatatlan egységét jelenti, amikor arra emlékeztetett, mi volt a Teremtő terve „kezdetől” (vö. Mt 19,4): „Így tehát már nem ketten vannak, hanem egy test” (Mt 19,6).

A HÁZASSÁG A BŰN URALMA ALATT

1606. A rosszat minden ember megtapasztalja környezetében és önmagában. E tapasztalat mutatkozik a férfi és a nő kapcsolatában is. Egységüket mindig fenyegette a meg nem értés, az uralomvágy, a hűtlenség, a féltékenységek és az összetűzések, melyek gyűlöletig és szakításig vezethetnek. Ez a rendetlenség kisebb vagy nagy fokú lehet, és kultúrák, korok és egyének szerint többé kevésbé legyőzhető; de úgy tűnik, egyetemes jellege vitathatatlan.

1607. Miként hitünk mondja, e rendetlenség, amelyet fájdalommal tapasztalunk, nem a férfi és a nő természetéből, nem is kapcsolatuk természetéből, hanem a bűnből származik. Az ősbűn - mint Istennel való szakítás - első következményként a férfi és

a nő eredeti közösségének megtörését vonta maga után. Kapcsolatukat a kölcsönös vádaskodás megzavarta (vö. Ter 3,12); a Teremtőtől ajándékba kapott, kölcsönös vonzalmuk (vö. Ter 2,22) uralkodássá és ösztönös vágyakozássá silányult (vö. Ter 3,16); a férfi és a nő szépséges hivatását a termékenységre, a sokasodásra és a föld fölötti uralomra (vö. Ter 1,28) a szülés fájdalmai és a kenyérkeresés fáradalma terheli (vö. Ter 3,16-19).

1608. És mégis, a teremtés rendje a súlyos zavar ellenére fönmarad. A bűn által ütött sebek gyógyulásához a férfinak és a nőnek a kegyelem segítségére van szüksége, melyet Isten a maga végtelen irgalmában soha nem tagadott meg tőlük (vö. Ter 3,21). E segítség nélkül a férfinak és a nőnek sohasem sikerülhet az életnek azt az egységét megvalósítani, amire Isten őket „kezdetől” teremtette.

A HÁZASSÁG A TÖRVÉNY PEDAGÓGIÁJA ALATT

1609. Isten a maga irgalmasságában nem hagyta magára a bűnös embert. A büntetések, melyeket a bűn maga után vont - a szülés kínjai (vö. Ter 3,16), az „arcod verejtékével” (Ter 3,19) végzett munka -, segédeszközök is, melyek a bűn rossz következményeit korlátok között tartják. A bűnbeesés után a házasság segít legyőzni az ember önmagába zárkózását, az önzést, a gyönyör hajszolását, és segít megnyílni a másik felé, a kölcsönös segítségre, önmaga elajándékozására.

1610. A lelkiismeret a házasság egysége és fölbonthatatlansága tekintetében a régi törvény pedagógiája alatt nőtt fel. A pátriárkák és a királyok többnejűségét még nem kifejezetten utasították el. Mindazonáltal a Mózesnek adott törvény már arra felé irányult, hogy a nőt megvédje a férfi önkényuralmától, bár az Úr szava szerint a törvény még nyomokban hordozza a férfi „szívének keménységét”, ami miatt Mózes megengedte az asszony eltasztását (vö. Mt 19,8; MTörv 24,1).

1611. A próféták, akik Istennek Izraellel kötött szövetségét a kizárólagos és hűséges házastársi szeretet képében szemlélték (vö. Oz 1-3; Iz 54;62; Jer 2-3;31; Ez 16;23),

előkészítették a választott nép lelkiismeretét a házasság egysége és fölbonthatatlansága mélyebb megértésére (vö. Mal 2,13-17). Ruth és Tóbiás könyve megindító tanúság a házasság nagyra értékelése és a házastársak hűsége és gyöngédsége mellett. „A hagyomány az Énekek énekében mindig az emberi szerelem nagyszerű kifejezését látta, amennyiben ez tükröződése Isten szeretetének; annak a szeretetnek, ami „erős, mint a halál” és "vizek árja nem oltja ki" (8,6-7).

HÁZASSÁG AZ ÚRBAN

1612. Az Isten és az ő népe, Izrael közötti házassági szövetség előkészítette azt az új és örök szövetséget, melyben Isten Fia - megtestesülésében és életének fölládozásában - valamiképpen az egész általa üdvözített emberi nemet magához kötötte (vö. GS 22.), így készítve elő „a Bárány menyegzőjét” (vö. Jel 19,7.9).

1613. Nyilvános élete kezdetén Jézus - Anyja kérésére - első csodáját egy menyegzős ünnepen cselekedte (vö. Jn 2,1-11). Az Egyház nagy jelentőséget tulajdonít Jézus részvételének a kánai menyegzőn, mert bizonyítékot lát benne arra, hogy a házasság jó, és annak meghirdetését, hogy a házasság ezentúl Krisztus jelenlétének hatékony jele lesz.

1614. Jézus igehirdetésében félreérthetetlenül tanította a férfi és a nő egyesülésének eredeti értelmét, úgy, amint azt a Teremtő kezdettől akarta: a Mózes által adott engedmény az asszony elbocsátására vonatkozólag a szív keménységének (vö. Mt 19,8) tett engedmény volt; a férfi és a nő házassági egysége fölbonthatatlan - maga Isten kötötte össze: „Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassa” (Mt 19,6).

1615. A házassági kötelék fölbonthatatlanságának egyértelmű hangsúlyozása zavart kelthetett és teljesíthetetlen követelménynek tűnhetett (vö. Mt 19,10). Jézus azonban nem elviselhetetlen, nagyon nehéz (vö. Mt 11,29-30), Mózes törvényénél is nehezebb terhet rakott a házastársak vállára. Ő, aki azért jött, hogy a teremtés bűn által megzavart eredeti rendjét helyreállítsa, kegyelmet is ad ahhoz, hogy a házasságot

Isten országának új módján lehessen élni. Ha a házastársak Krisztust követik, megtagadják önmagukat és fölveszik keresztjüket (vö. MK 8,34), „föl tudják fogni” (vö. Mt 19,11) a házasság eredeti értelmét, és Krisztus segítségével meg is tudják élni. A keresztény házasság e kegyelme Krisztus keresztjének gyümölcse, mely az egész keresztény élet forrása.

1616. Pál apostol ezt teszi érthetővé, amikor azt mondja: „Férfiak, szeressétek feleségeteket, ahogy Krisztus is szerette az Egyházat, és föláldozta magát érte, hogy megszentelje” (Ef 5,25-26). És rögtön hozzáteszi: „Ezért az ember elhagyja atyját és anyját, feleségéhez ragaszkodik, és ketten egy testben lesznek. Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom.” (Ef 5,31-32)

1617. Az egész keresztény élet magán viseli Krisztus és az Egyház jegyesi szeretetének jegyét. Már a keresztség, a belépés Isten népébe, menyegzői misztérium; mintegy menyegzői fürdő (vö. Ef 5,26-27), mely megelőzi a menyegzői lakomát, az Eucharisziát. A keresztény házasság a maga részéről hatékony jellé válik, Krisztus és az Egyház szövetségének szakramentumává. Mivel ennek kegyelmét jelzi és közvetíti, a keresztények közötti házasság az Újszövetség igazi szentsége (vö. Trienti Zsinat, 24. sessio: Doctrina de sacramento Matrimonii: DS 1800; vö. CIC 1055, 1.§).

V. A házastársi szeretet értékei és követelményei

1643. „A házastársi szeretet olyan egyetemességet hoz magával, amelyben a személy minden alkotóeleme helyet kap - a test és az ösztön igényei, az érzékek és az érzelmek erői, a lélek és az akarat vágyai -, s e szeretet arra a legszemélyesebb egyesülésre irányul, amely a testi egyesülésen túl nem mást, mint egy szívet és egy lelket hoz létre. Igényli azonban e végső, kölcsönös odaadás fölbonthatatlanságát és hűségét, valamint a termékenységre való nyitottságot. Egyszóval minden természetes házastársi szeretet közös tulajdonságairól beszélünk, de olyan új tartalommal, amely e szerelmet nemcsak megtisztítja és megerősíti, hanem olyan

magasságba emeli, ahol sajátosan keresztény értékek megnyilvánulása lesz.” (II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 13.)

A HÁZASSÁG EGYSÉGE ÉS FÖLBONTHATATLANSÁGA

1644. A házastársak szeretete természeténél fogva megköveteli egész életüket átfogó személyes közösségük egységét és fölbonthatatlanságát: „Már többé nem két test, hanem csak egy” (Mt 19,6). „Arra hivatottak, hogy állandóan növekedjenek közösségükben a házassági ígélet iránti mindennapos hűség, valamint a teljes és kölcsönös önátadás által.” (II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 19.) Ez az emberi közösség megerősödik, megtisztul és tökéletesedik a Jézus Krisztussal való közösségben, amit a házasság szentsége ajándékozik. A közös hitélet és az Eucharisztia közös vétele által elmélyül.

1645. „Mind a férfi, mind a nő kölcsönös és teljes szeretetben elismerendő egyenlő személyi méltósága is nyilvánvalóvá teszi a házasságnak az Úrtól megerősített egységét.” (GS 49.) A poligámia ellentétes ezzel az egyenlő méltósággal és a házastársi szeretettel, mely egyetlen és kizárólagos. (Vö. II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítása, 19.)

A HÁZASTÁRSI SZERETET HŰSÉGE

1646. A házastársi szeretet természeténél fogva a házastársak sérthetetlen hűségét követeli. Ez következik abból a kölcsönös odaadásból, melyben kölcsönösen egymásnak adják magukat. A szeretet végleges akar lenni. Nem lehet „egy új döntésig tartó”. „Ez a bensőséges egység mint két személy kölcsönös ajándékozása és a gyermekek java megkívánja a házastársak teljes hűségét, és sürgeti fölbonthatatlan egységüket.” (GS 48.)

1647. E hűség legmélyebb alapja Istennek a szövetségéhez és Krisztusnak az ő Egyházához való hűségében rejlik. A házasság szentsége által válnak a házastársak

képesé arra, hogy e hűséget megjelenítsék és bizonyítsák. A szentség által a házasság fölbonthatatlansága új és mélyebb értelmet nyer.

1648. Nehéznek, sőt lehetetlennek tűnhet egész életen át egy emberi személyhez kötődni. Ugyanakkor nagyon fontos hirdetni az örömhírt: Isten végleges és visszavonhatatlan szeretettel szeret bennünket, és a házastársak ebből a szeretetből részesülnek, ez a szeretet hordozza és támogatja őket, és lehetővé teszi, hogy hűségükkel Isten hűséges szeretetének tanúi legyenek. A házastársak, akik Isten kegyelmével teszik ezt a tanúságot gyakran igen nehéz körülmények között, megérdemlik az egyházi közösség hálás elismerését és támogatását. (Vö. II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 20.)

1649. Vannak olyan helyzetek, amikor a házassági együttélés nagyon különböző okok miatt gyakorlatilag lehetlenné válik. Ilyen esetekben az Egyház megengedi a házastársak fizikai különválását (ágytól, asztaltól való elválás), azt, hogy többé ne éljenek együtt. A külön élő házastársak házassága azonban Isten előtt továbbra is érvényes marad; nem szabadok új házasság megkötésére. Az ilyen nehéz helyzetben a legjobb megoldás, ha lehetséges, a kibékülés. A keresztény közösségnek segítenie kell ezeket az embereket, hogy ebben a helyzetben is keresztények maradjanak, hűségesek a fölbonthatatlan házassági kötelékhez. (Vö. II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 83; CIC 1151-55.)

1650. Napjainkban számos országban sok katolikus él, akik miután a polgári törvények szerint váláshoz folyamodnak, új polgári házasságot kötnek. Az Egyház Jézus Krisztus szava („Aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el ellene. Ha pedig a feleség hagyja el férjét és máshoz megy, házasságot tör.” [Mk 10,11-12]) iránti hűsége miatt vallja, hogy nem ismerheti el ezt az új együttélést érvényesnek, ha az első házasság érvényes volt. Amennyiben elvált házaspár polgárilag újraházasodtak, olyan helyzetbe kerültek, mely objektív módon áthágja Isten törvényét. Éppen ezért amíg e helyzet fönáll, nem áldozhatnak. Ugyanezen

oknál fogva bizonyos egyházi feladatokat sem vállalhatnak. A szentgyónásban történő kiengesztelődés csak azokat illeti, akik bánják, hogy a Krisztushoz való hűség és szövetség jelét megtörték, és kötelezik magukat, hogy teljes önmegtartóztatásban élnek.

1651. Az ilyen helyzetben élő keresztények iránt - akik gyakran őrzik a hitet és keresztény módon szeretnék nevelni gyermekeiket - a papoknak és az egész közösségnek figyelmesnek kell lenniük, hogy ne érezzék magukat kizárva az Egyházból, melynek életében mint megkereszteltek részt vehetnek és részt is kell venniük.

„Buzdítsák őket arra, hogy hallgassák Isten igéjét, vegyenek részt a szentmisén, imádkozzanak állhatatosan, gyakorolják a szeretet cselekedeteit, működjenek együtt az igazságosság megvalósításáért, a gyermekeket keresztény hitben neveljék, éljen bennük a bűnbánat lelkülete, és rendszeresen tartsanak bűnbánatot, hogy így napról napra kisdjék Isten kegyelmét.” (II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 84.)

A válasz

I. „Férfinak és nőnek teremtette őket ...”

2331. „Az Isten szeretet: benső életét a személyes szeretetközösség misztériumában éli. Azáltal, hogy a férfi és a nő emberi természetét a saját képmására teremti, a lelkiismerettel együtt beléjük oltotta a szeretetre és a közösségre szóló meghívást, azaz képességet és felelősséget.” (II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 11.)

„Isten megteremtette az embert, saját képmására (...) férfinak és nőnek teremtette őket” (Ter 1,27); „legyetek termékenyek és szaporodjatok” (Ter 1,28); „amikor Isten Ádámot megteremtette, Istenhez hasonlónak alkotta; férfinak és nőnek teremtette

őket, megáldotta, és azon a napon, amelyen alkotta, embernek nevezte őket” (Ter 5,1-2).

2332. A szexualitás az emberi személyt minden szempontból érinti testének és lelkének egységében. Sajátosan az érzelmi életre vonatkozik, a szeretet és az élet továbbadásának képességére, általánosabban az alkalmasságra, hogy közösségi kapcsolatot teremtsen másokkal.

2333. Minden embernek, akár férfi, akár nő, el kell ismernie és el kell fogadnia a maga szexuális identitását. A testi, erkölcsi és lelki különbségek és komplementaritás a házasság javára és a családi élet kibontakozására irányulnak. A házaspár és a társadalom harmóniája részben attól függ, hogyan élik meg a nemek komplementaritását, kölcsönös egymásrautaltságát és egymás segítségét.

2334. „»Férfinak és nőnek «teremtven az embert, Isten a férfit és a nőt egyformán megajándékozta a személyes méltósággal.” (II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 22; vö. GS 49.) „Az ember, a férfi és az asszony, egyaránt személy, hiszen mindketten a személyes Isten képére és hasonlatosságára lettek teremtve.” (II. János Pál pápa: Mulieris dignitatem apostoli levél, 6.)

2335. Mindkét nem azonos méltósággal, de különböző módon Isten hatalmának és gyengédségének képmása. A férfi és a nő egysége a házasságban a Teremtő nagylelkűségének és termékenységének egyfajta utánzása a testben: „a férfi elhagyja apját és anyját, és feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy test lesz” (Ter 2,24). Ebből az egyesülésből származik minden emberi nemzedék (vö. Ter 4,1-2.25-26; 5,1).

2336. Jézus azért jött, hogy a teremtést eredeti tisztaságában helyreállítsa. A Hegyi Beszédben szigorúan értelmezi Isten tervét: „Hallottátok, hogy mondatott a régieknek: Ne törj házasságot. Én pedig azt mondom nektek, hogy aki bűnös vágygal asszonyra néz, szívében már házasságtörést követ el vele.” (Mt 5,27-28) Amit Isten egybekötött, azt ember szét ne válassza (vö. Mt 16,9).

Az Egyház hagyománya a hatodik parancsolatot úgy tekintette, mint ami magában foglalja az emberi szexualitás egészét.

2.3 Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a liturgia egyéb szövegeivel

A mai *evangélium* (Mk 10,2-16) a házasság felbonthatatlanságáról és a gyermekek, valamint a gyermeki lelkület fontosságáról szól.

A *kezdőének* (Eszt 13, 9. 10-11) a mindenség Uraként jelöli meg Istent: „Te teremtettél mindent: az eget, a földet, és mindent, amit az ég határa magába foglal; te vagy a mindenség Ura”, kapcsolódva az evangélium szavaihoz, melyben Jézus a teremtés kezdetére hivatkozik. Hasonlóképp, az *olvasmányban* (Ter 2, 18-24) az ember teremtésének elbeszélését olvashatjuk, azt a szakaszt, melyből Jézus is idéz az evangéliumban („Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és a kettő egy test lesz”). A *válaszos zsoltárban* (Zsolt 127, 1-2. 3. 4-5. 6) a családi élet kerül a középpontba, s kiemelkedik a gyermekáldás kegyelmi, Istentől eredeztetett volta: „Feleséged olyan, mint a termő szőlőtő, a te házad bensejében. Fiaid olyanok, mint az olajfacsemeték, úgy veszik körül asztalodat... Íme, ilyen áldásban részesül az ember, aki féli az Urat”. A *szentlecke* (Zsid 2, 9-11) annyiban kapcsolható az evangéliumhoz, mely a házastársak és a gyermekek szerepéről szól, hogy az emberiséget, mint testvéri, családi közösség mutatja be: „Mert ugyanattól az egytől valók mind: a megszentelő és azok, akiket megszentelt. Ezért nem szégyelli testvérnek nevezni őket”.

Az *egyetemes könyörgések* középpontjában végig a családokért való közbenjárás áll. A papi kezdő könyörgés így szól: „Imádkozzunk, testvéreim, a mennyei Atyához, hogy családjaink életét szentelje meg a szeretet és szilárdítsa meg a hűség!”. Az első négy könyörgés a házastársakért és szülőkért („Add, Urunk, hogy a házastársak kölcsönös és áldozatos szeretettel boldogítsák egymást!; Add, Urunk, hogy a házastársak mindhalálig hűségben éljenek, és a családok együtt maradjanak!; Add, Urunk, hogy a szülők imádságos lelkülete és munkaszeretete igaz keresztény otthont teremtsen a családnak!; Add, hogy a szülők gyermekeiket mindig a jóra neveljék, és soha meg ne botránkoztassák!), az ötödik a gyermekekért imádkozik („Add, Urunk, hogy a gyermekek egész életükben szeretettel viszonzzák szüleik jóságát!). A papi záró könyörgés a házasság Istentől akart voltát emeli ki: „Istenünk, ki az emberi nemet a

házasság alapításával kívántad fenntartani, szenteld meg a keresztény családokat, hogy életük példaképpül szolgáljon a világnak! Krisztus, a mi Urunk által”.

A második választható *áldozási ének* (1 Kor 10, 17) az „egy test” motívumában kapcsolódik az evangéliumi szakaszhoz, azonban ez a szakasz már az Eucharisztia vonatkozásában beszél a hívek egységéről.

2.3. Pedagógiai vonal

2.3.1. Tantörténet

„De Isten a teremtés kezdetén férfit és nőt alkotott. Az ember ezért elhagyja apját, anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és ketten egy test lesznek. Ettől kezdve többé már nem két test, hanem csak egy. Amit tehát Isten összekötött, azt ember ne válassa szét.” (Mk 10,6-9)

Idős pár a pályaudvaron

A pályaudvaron egy idős bácsi a feleségét várja. Mikor a nénike megérkezik, megölelik egymást:

- De jó, hogy végre megjöttél, úgy hiányoztál! - szól a bácsi.

- De jó, hogy végre látlak, olyan hosszú volt ez a két nap - válaszol a néni.

A közelben álldogáló fiú, aki a barátnőjét várja, meghatódik a jelenet láttán és odalép hozzájuk:

- Ne tessék haragudni, önök mióta házasok?

- Éppen 50 éve - hangzik a válasz.

- Remélem mi is ilyenek leszünk ötven év múlva a kedvesemmel - mosolyog a fiú.

A bácsi odalép hozzá, megfogja a vállát és azt mondja:

- Fiatalember, maga ezt ne remélje. Maga ezt döntse el!

Forrás: www.bacsipisti.eoldal.hu/cikkek/tanulsagos-tortenetek--versek/idos-par-a-palyaudvaron.html

Gyógyító szeretet

- Az a rossz - mondta -, hogy Galambos bácsinak elment az életkedve. Mindig akkor van baj, ha a beteg feladta a küzdelmet. Majd hozzátette.

- Az élni akarás a legjobb orvosság.

Az egyik nap Galambos bácsi maga mellé ültette a feleségét.

- Elmegyek, anyjuk. Nincs már nekem miért élnem.

Galambos néni megfogta a férje lesoványodott, vékony kezét, és ránézett az öregre.

- Hát én? Én már nem számítok? Énrtem nem érdemes élned?

Az asszony hangjában annyi szeretet volt, hogy attól három haldokló is meggyógyult volna.

Galambos bácsi meglepődött, és arra gondolt, hogy ennél szebb szerelmi vallomást még fiatal korában sem mondott neki a felesége.

Amikor a doktor legközelebb eljött, fejszóvalva vallotta be Galambos néninek, hogy nem tudja mi történt, de a férje jobban van. Két hét után az öreg felkelt az ágyból, a harmadik héten kiment az udvarra, egy hónap múlva pedig elkísérte a feleségét a boltba. Hazafelé még a teli szatyrot is ő akarta volna vinni, de az asszony ezt nem engedte.

Ettől kezdve együtt mentek mindenhova. Eleinte úgy jártak, hogy Galambos néni belekarolt a férjébe, aztán a karon fogásból kézen fogás lett, majd az, hogy egy-egy ujjukat összefűzték, mintha tizenéves kamaszok lettek volna. Mindig lassan lépegettek, mint akiknek rengeteg idejük van. Inkább csak sétáltak, andalogtak. A szemben jövők néha mosolyogtak rajtuk, de ők nem törődtek ezzel. Egyszer egy régi ismerős megállította őket, és megkérdezte.

- Tán ifjú szerelmesek vagytok?

Galambos bácsi mosolyogva helyesbített.

- Öreg szerelmesek! S ez sokkal-sokkal többet jelent.

Forrás: Laudetur.hu, <http://www.bacsipisti.eoldal.hu/cikkek/tanulsagos-tortenetek--versek/gyogyito-szeretet.html>

2.3.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Bölcsföldi András: Élet-társ

Az élet nehézségeiben társ.

Az élet örömeiben társ.

Az életben társ.

Fáj, ha nincs.

Nehezen nézünk vele szembe.

A társtalanság szomorú sors.

„Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van.

Mert ha elesnek, az egyik ember fölemeli a társát.

De jaj az egyedülállónak, mert ha elesik, nem emeli föl senki.

Éppígy, ha ketten fekszenek egymás mellett, megmelegszenek;

de aki egyedül van, hogyan melegedhetne meg?

Ha az egyiket megtámadják, ketten állnak ellent.

A hármas fonál nem szakad el egyhamar.”

(Példabeszédek könyve 4. rész, 9-12. vers)

Forrás: www.honlap.parokia.hu/hir/mutat/5268/

Tompa Mihály: Egy ifjú párhoz

Szíveteknek vágya bétölt,
Mi volna még álmotok:
Kik az oltár zsámolyánál
Kezet fogva állotok?

Külön, két kis bujdosó ér
Vala eddig éltetek,
Mely a sziklás rengetegben
Cél s kedv nélkül tévelyeg.

S egyesülten cseveg, csillog,
Hullámszik e gyors patak;
Kebelére önnnevelte
Virágszirmok hajlanak.

Szerelmetek tarka színnel
Rajzolgatja a jövőt;
Szép álmoként minden óra
Bűvös, bájos arcot ölt.

Szent hűséget, boldogságot
Hagyjon hátra e varázs!
A fényes láng ellobog bár:
Maradjon meg a parázs! –

Forrás: <https://www.eternus.hu/vers/3452>

Titi Hajnalka: A házasság vonatán

Órizd meg a szeretetet
Túl szerelmek mámorán!
Utazzatok boldogságban
A házasság vonatán.
Figyelmesség, kedves szavak,
Együtt eltöltött idő,
Mindezzel a szeretetnek melegsége
Egyre nő.

Érdeklődés, közös célok,
Mind jó irányba vezet.
A hétköznapi virágcsokor
Értetek sokat tehet!
Udvarolni kell a nőnek,
És csodálni szüntelen:
Hálás lesz, és viszonzásképp
Dédelget majd kedvesen!

Ne hordozd a sérelmeket,
Mindig mondd el, ami bánt!
Tedd félre a büszkeséged,
S meglásd, most is megbocsát.
Bocsáss meg majd te is, ha kell,
Ha párod épp azt kéri.
A boldogságért minden rosszat
Tudni kell elengedni.

Forrás: <https://www.poet.hu/vers/244994>

Kép forrása: www.zumorvirag.hu/kompoziciok/menyasszonyi-csokor/

2.3.3. Evangéliumhoz kapcsolódó festmény

Benjamin West (1738 – 1820): Krisztus megáldja a gyermekeket (1781)

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Mit jelent számomra a család? Védem-e, hirdetem-e a házasságon alapuló család értékét?
- Én miben vagyok keményszívű? Miben választom a “könnyített törvényt”?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten,
te mindig többet adsz nekünk,
mint amit megérdemlünk és kívánhatunk.
Áraszd ránk irgalmadat,
bocsásd meg mindazt,
amivel lelkiismeretünk vádol.
És amit szinte már kérni sem merünk,
add meg túlaradó atyai jószágodból.
A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által,
aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten mindörökkön-örökké.

Evangeliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlekedet, hogy sose felejtsem el, hogy átölelő karod biztonságában élhetek, s tudjam ezt a bizalomra ösztönző reményt másoknak is átadni. Amen.

Hitvesek imája egymásért

Jézusom, ezen szent órában köszönöm Neked férjemet /feleségemet/, köszönöm munkáját, könnyét, mosolyát. Köszönöm Neked minden értem hozott áldozatát. Köszönöm Neked az éveket, amiket együtt tölthettünk. Köszönöm a gondokat, amiket egymással megoszthattunk. Köszönöm Neked, hogy ő az enyém, köszönöm, hogy nem veszítettem el szeretetét; mert mindezt köszönöm, eskümet megújítom: Esküszöm, hogy el nem hagyom mindörökké, Isten engem úgy segítjen! Ámen

Házastársak közös imája

Uram, segíts nekünk,
mindig emlékezzünk arra a napra,
amikor megismerkedtünk,
és megszerettük egymást!
Segíts mindig meglátni
a jót a társamban
és segíts, hogy közösen tudjuk
megoldani gondjainkat.
Segíts kimondani
egymás iránti érzéseinket,
és tudjunk bocsánatot
kérni egymástól.
Uram kezébe adjuk házasságunkat!
Ámen.

Forrás: www.szentgyorgylebania.hu/csaladi/hazastarsak-imai/

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

Forrás: <https://media.istockphoto.com/photos/honeymoon-couple-picture-id517046509?k=6&m=517046509&s=612x612&w=0&h=L4CTRY3cGt0uLuEvd9ITFHjfGpS56vMAKPdp4vu8Cvk=>

5. **Condivisio – megosztás**

Örömhír megfogalmazása:

- Jézus engem is átölel, megáld. Ennek a bizonyosságnak a tudatában bátor reménnyel élhetek!
- Jézus a gyermekek és a gyengék, kicsinyek mellett áll!
- Számomra az az örömhír a szakaszban, hogy Isten megáldja két ember szövetségét, házasságát, és áldása a kapcsolat nehézségei, krízisei alatt sem tűnik el.

6. **Actio, operatio – tettekre váltás**

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Gyermeki bizalommal hagyatkozom rá Istenre, illetve gyengédséggel forduljak embertársaim felé!
- Őrizzem meg a gyermeki lelkiületet!
- Házastársam mellett valóban egész életre szólóan döntsek.
- Olyan házastársat válasszak, aki velem együtt az Isten országát keresi életében.
- Az adott szakasz engem arra ösztönöz, hogy merjem gyermekként fogadni Isten országát, s felnőttként elköteleződni benne.